

**Komunikat z 206. posiedzenia Komisji
Nadzoru Finansowego w dniu 18 lutego 2014 r.**

1. W dwieście szóstym posiedzeniu Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) wzięli udział:
 - Pan Andrzej Jakubiak – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego,
 - Pan Wojciech Kwaśniak – Zastępca Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego,
 - Pan Witold Koziński – Wiceprezes Narodowego Banku Polskiego,
 - Pan Jerzy Pruski – Przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Komisja jednogłośnie nałożyła na **Hutę Szkła Gospodarczego „IRENA” SA** w upadłości likwidacyjnej karę pieniężną w wysokości **150 tysięcy złotych** za nienależyte wykonanie obowiązków informacyjnych emitentów polegające na:
 - sporządzeniu sprawozdania finansowego za I półrocze 2008 r., opublikowanego w dniu 30 września 2008 r., w którym spółka naruszyła zasadę ostrożności przy wycenie zapasów,
 - nieujawnieniu we wprowadzeniu oraz w dodatkowych notach objaśniających do sprawozdania finansowego za I półrocze 2008 r. istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółkę oraz opisu niepewności związanych z tym zagrożeniem,
 - sporządzeniu sprawozdania finansowego za I półrocze 2008 r., w którym spółka nie zamieściła we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego ujawnień dotyczących różnic pomiędzy sprawozdaniami finansowymi sporządzanymi zgodnie z polskimi zasadami rachunkowości, a sprawozdaniami finansowymi, które zostałyby sporządzone zgodnie z MSR1, lub nie poinformowała o braku możliwości wskazania takich danych w sposób wiarygodny,
 - sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za I półrocze 2008 r., w którym błędnie wyceniono zapasy,
 - nieujawnieniu w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za I półrocze 2008 r. występowania istotnych niepewności, które nasuwają poważne wątpliwości co do zdolności spółki do kontynuowania działalności,
 - sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego spółki za I półrocze 2008 r., w którym spółka nie zamieściła ujawnień dotyczących analizy wrażliwości dla każdego rodzaju ryzyka stopy procentowej oraz ryzyka walutowego,
 - sporządzeniu sprawozdania finansowego za 2008 r. opublikowanego w dniu 30 kwietnia 2009 r., w którym spółka naruszyła zasadę ostrożności przy wycenie zapasów,
 - sporządzeniu sprawozdania finansowego za 2008 r., w którym spółka nie zachowała zasady ostrożności przy wycenie należności,

¹ Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej oraz związane z nimi interpretacje ogłoszone w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej

- nieujawnieniu we wprowadzeniu oraz w dodatkowych notach objaśniających do sprawozdania finansowego spółki za 2008 r. istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółkę oraz opisu niepewności związanych z tym zagrożeniem,
- sporządzeniu sprawozdania finansowego za 2008 r., w którym spółka nie zamieściła we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego ujawnień dotyczących różnic pomiędzy sprawozdaniami finansowymi sporządzanymi zgodnie z polskimi zasadami rachunkowości, a sprawozdaniami finansowymi, które zostałyby sporządzone zgodnie z MSR, lub nie poinformowała o braku możliwości wskazania takich danych w sposób wiarygodny,
- publikacji przez spółkę raportu rocznego za 2008 r., który nie zawierał pisma prezesa zarządu oraz sprawozdania zarządu z działalności spółki,
- sporządzeniu sprawozdania finansowego za 2008 r., w którym spółka nie zamieściła zawartych w załączniku Nr 1 do rozporządzenia o sprawozdaniach finansowych (numeracja według przywołanego załącznika): not objaśniających do bilansu/skonsolidowanego bilansu oznaczonych numerami 1, 3, 5, 7-13, 15, 16, 21-25, not objaśniających do pozycji pozabilansowych oznaczonych numerem 26, not objaśniających do rachunku zysków i strat oznaczonych numerami 27-33, 37, 40, not objaśniających do rachunku przepływów pieniężnych oraz dodatkowych not objaśniających oznaczonych numerami: 1.1, 1.2.1 lit. h, 1.2.9, 2, 4, 6, 7.1, 9, 10, 12 oraz 13,
- sporządzeniu skróconego sprawozdania finansowego za I półrocze 2009 r. opublikowanego w dniu 30 września 2009 r., w którym spółka naruszyła zasadę ostrożności przy wycenie zapasów,
- sporządzeniu sprawozdania finansowego za I półrocze 2009 r., w którym spółka nie zachowała zasady ostrożności przy wycenie zobowiązań z tytułu kredytów,
- nieujawnieniu w skróconym sprawozdaniu finansowym za I półrocze 2009 r. okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółkę,
- nieprzekazaniu w terminie raportu półrocznego za I półrocze 2009 r.,
- sporządzeniu skróconego sprawozdania finansowego spółki za 2009 r. przekazanego do publicznej wiadomości w dniu 15 kwietnia 2010 r., w którym spółka naruszyła zasadę ostrożności przy wycenie zapasów,
- sporządzeniu sprawozdania finansowego za 2009 r., w którym spółka nie zachowała zasady ostrożności przy wycenie zobowiązań wobec kluczowych dostawców oraz zobowiązań z tytułu pożyczek i kredytów,
- sporządzeniu sprawozdania finansowego za 2009 r., w którym spółka nie zamieściła we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego różnic pomiędzy sprawozdaniami finansowymi sporządzanymi zgodnie z polskimi zasadami rachunkowości, a sprawozdaniami finansowymi, które zostałyby sporządzone zgodnie z MSR, lub nie poinformowała o braku możliwości wskazania takich danych w sposób wiarygodny,
- sporządzeniu skróconego sprawozdania finansowego za I półrocze 2010 r., w którym spółka naruszyła zasadę ostrożności przy wycenie zapasów,
- sporządzeniu sprawozdania finansowego za I półrocze 2010 r., w którym spółka nie zachowała zasady ostrożności przy wycenie zobowiązań,
- nieujawnieniu w skróconym sprawozdaniu finansowym za I półrocze 2010 r. okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółkę,
- publikacji przez spółkę raportu za I kwartał 2009 r., który nie zawierał informacji dodatkowej oraz informacji, o których mowa w § 87 ust. 7 rozporządzenia Ministra

Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami państwa niebędącego państwem członkowskim,

- publikacji raportu rocznego obejmującego okres od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 21 października 2010 r. oraz okres od dnia 22 października 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r., zawierającego roczne sprawozdanie finansowe obejmujące okres od dnia 1 stycznia 2010 r. do dnia 21 października 2010 r. oraz okres od dnia 22 października 2010 r. do dnia 31 grudnia 2010 r., które nie zostało zbadane przed podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi,
- nieprzekazaniu do KNF, spółki prowadzącej rynek regulowany oraz do publicznej wiadomości informacji o ogłoszeniu w dniu 19 lutego 2009 r. przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu Wydział VI Gospodarczy upadłości jednostki zależnej Huty Szkła Kryształowego „Violetta” SA w likwidacji,
- nieprzekazaniu w terminie do KNF, spółki prowadzącej rynek regulowany oraz do publicznej wiadomości informacji o zawarciu w dniu 13 sierpnia 2009 r. umowy znaczącej z China Shijiazhuang Trading Co. Ltd,
- nieprzekazaniu treści projektów uchwał, które miały być przedmiotem obrad walnego zgromadzenia spółki, co najmniej na 26 dni przed terminem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 26 maja 2010 r. oraz Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 15 listopada 2010 r.,
- nieprzekazaniu w terminie do KNF, spółki prowadzącej rynek regulowany oraz do publicznej wiadomości raportu bieżącego nr 13/2010 o zawarciu umów znaczących ze: spółką Ariadna SA Fabryka Nici, Marianem Kwietniem w dniu 30 kwietnia 2010 r. oraz ze spółką Zakłady Porcelany Stołowej „Lubiana” SA w dniu 22 maja 2010 r.,
- nieprzekazaniu do KNF, spółki prowadzącej rynek regulowany oraz do publicznej wiadomości niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin, informacji o złożeniu w dniu 20 października 2010 r. w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy XV Wydziale Gospodarczym wniosku o zmianę złożonego w dniu 17 września 2010 r. wniosku o ogłoszenie upadłości z możliwością zawarcia układu, na wniosek o ogłoszenie upadłości likwidacyjnej, która stanowi znaczącą zmianę informacji poufnej, przekazanej raportem nr 21/2010 w dniu 17 września 2010 r.

Przekazanie uchwały w przedmiotowej sprawie ma na celu podniesienie świadomości prawnej emitentów. W przedmiotowej sprawie wystąpiły istotne problemy mające znaczenie dla wykonywania przez emitentów ciążących na nich obowiązków informacyjnych.

Pierwszy dotyczy sporządzania i publikacji sprawozdań finansowych spółki zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości.

Na wstępie należy stwierdzić, iż jednym z podstawowych źródeł informacji dla inwestorów o sytuacji finansowej emitentów, których akcje są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym są raporty okresowe. Dlatego tak istotne jest aby emitent sporządzając sprawozdania finansowe czynił to zgodnie z zakresem informacyjnym zawartym w rozporządzeniu o sprawozdaniach finansowych, a w przypadku gdy taka decyzja zostanie podjęta przez WZ emitenta, zgodnie z MSR. Wszelkie zaś zmiany w przyjętej polityce rachunkowej powinny zostać ujawnione w sprawozdaniu finansowym. Tylko bowiem w takim przypadku zapewniona będzie możliwość porównywania danych finansowych pomiędzy różnymi sprawozdaniami tego samego emitenta, jak i pomiędzy różnymi emitentami.

Tymczasem w przedmiotowym stanie faktycznym, wbrew wynikającej z art. 7 ustawy o rachunkowości zasadzie ostrożności, spółka dokonała wyceny aktywów (m.in. zapasy, należności) oraz pasywów (m.in. zobowiązania) w kwotach, które nie odzwierciedlały rzeczywistej wartości, przez co zawyżyła swój wynik finansowy. Okoliczność powyższa nabierała szczególnej wagi wobec pogarszającej się sytuacji finansowej spółki.

Ponadto spółka przygotowując swoje sprawozdania finansowe nie odniosła się do istniejących okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółkę. Tymczasem z informacji zawartych w publikowanych sprawozdaniach finansowych oraz sprawozdaniach zarządu z działalności spółki wynikało, iż istniały realne przesłanki, które wskazywały, że sytuacja finansowa strony może ulec takiemu pogorszeniu, iż spółka nie będzie w stanie kontynuować prowadzonej działalności w niezmnieszonej istotnie zakresie, przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zatem istotne jest, aby zarządzający, sporządzając sprawozdanie finansowe zastosowali się do dyspozycji art. 5 ust. 2 ustawy o rachunkowości i dokonali oceny zdolności kontynuacji działalności z uwzględnieniem wszelkich źródeł niepewności.

Drugi ze zidentyfikowanych problemów dotyczył sporządzenia sprawozdań finansowych bez elementów wymaganych przez rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych oraz przepisy regulujące zasady rachunkowości. Należy podkreślić, iż należyte wypełnienie obowiązku informacyjnego przez emitenta wymaga nie tylko publikacji raportów okresowych w wyznaczonych terminach, ale również wraz z wszystkimi koniecznymi elementami takimi jak, pismo prezesa zarządu, sprawozdanie zarządu z działalności spółki, informacje wymaganymi przez rozporządzenie oraz notami objaśniającymi do poszczególnych pozycji sprawozdań finansowych. Należy bowiem wskazać, iż jedynie publikacja kompletnych raportów okresowych umożliwi inwestorom ocenę wpływu przekazywanych informacji na sytuację gospodarczą, majątkową i finansową emitenta.

Trzeci z problemów dotyczył opublikowania rocznego sprawozdania finansowego za 2010 r., które nie zostało zbadane przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi. Rozporządzenie w przypadku raportów rocznych oraz półrocznych wymaga, aby sprawozdania finansowe stanowiące ich element składowy były poddane uprzedniej kontroli przeprowadzonej przez biegłego rewidenta. Powyższe ma służyć zwiększeniu bezpieczeństwa obrotu na rynkach regulowanych, gdyż ma stanowić mechanizm kontroli emitentów, realizowany przez biegłych rewidentów, w zakresie prawidłowego sporządzania sprawozdań finansowych. Mechanizm ten ma chronić inwestorów przed szkodami, które mogą wynikać z dokonywania decyzji inwestycyjnych na podstawie nieprawidłowo sporządzonych sprawozdań finansowych.

Zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy o rachunkowości, celem badania sprawozdania jest wyrażenie pisemnej opinii wraz z raportem o tym, czy sprawozdanie finansowe jest zgodne z wymagającymi zastosowania zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy jednostki, której sprawozdanie finansowe jest badane. Biegły rewident w oparciu o wyniki przeprowadzonego badania ocenia prawidłowość, rzetelność i kompletność danych zawartych w przedstawionym sprawozdaniu finansowym. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, w zależności od jego wagi, biegły rewident może wydać opinię bez zastrzeżeń, z zastrzeżeniami, opinię negatywną bądź odmówić wydania opinii.

Komisja pragnie w tym zakresie szczególnie podkreślić, iż obowiązek publikacji zbadanych rocznych sprawozdań finansowych ciąży na emitencie również wówczas, gdy została w stosunku do niego ogłoszona upadłość obejmująca likwidację jego majątku (art. 53 ust. 2a *ustawy o rachunkowości*). Decydujące znaczenie ma bowiem w tym zakresie fakt, iż spółka posiada status emitenta papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym.

Ostatni ze zidentyfikowanych problemów dotyczy naruszania obowiązków informacyjnych związanych z brakiem lub nieterminową publikacją raportów bieżących oraz brakiem publikacji informacji o znaczącej zmianie informacji poufnej dotyczącej złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki.

Podsumowując, w związku z zaistniałymi naruszeniami obowiązków informacyjnych w zakresie publikacji raportów bieżących, okresowych oraz brakiem publikacji informacji o znaczącej zmianie informacji poufnej, w przedmiotowej sprawie doszło do naruszenia, mającej fundamentalne znaczenie dla funkcjonowania rynku kapitałowego, zasady przejrzystości.

Ustalając wysokość kary Komisja wzięła pod uwagę sytuację finansową i prawną spółki.

3. KNF jednogłośnie nałożyła na **Opera Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA** karę pieniężną w wysokości **70 tysięcy złotych** za naruszenie przez Opera Fundusz Inwestycyjny Otwarty reprezentowany przez Opera Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. w okresie od dnia 1 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. art. 101 ust. 1 pkt 3 *ustawy o funduszach inwestycyjnych* polegające na lokowaniu przez Subfundusze wydzielone w ramach Opera FIO aktywów w instrumenty, które nie mogły być przedmiotem lokat dla funduszu, ponieważ nie spełniały warunków określonych w art. 101 ust. 1 pkt 3 lit. b – d *ustawy o funduszach inwestycyjnych*.

4. Komisja jednogłośnie zezwoliła **Armaturze Kraków SA** na przywrócenie akcjom formy dokumentu (zniesienie dematerializacji akcji) z dniem 10 marca 2014 r.

5. KNF zapoznała się z informacjami na temat:

- postępowania z wniosku **KDPW_CCP SA** o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług rozliczeniowych jako CCP na podstawie przepisów Rozporządzenia EMIR,
- znaczących **zaangażowań** banków w układzie **branżowym i geograficznym** na koniec 2013 r.,
- funkcjonowania **Europejskich Urzędów Nadzoru** w II półroczu 2013 r.

6. Kolejne posiedzenia Komisji są zaplanowane na:

- 25 lutego 2014 r.
- 4 marca 2014 r.
- 18 marca 2014 r.